

## LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

### Į S A K Y M A S DĖL APLINKAI PADARYTOS ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIŲ APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2002 m. rugsėjo 9 d. Nr. 471  
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 2002, Nr. [2-49](#)) 6 straipsnio 5 dalies 11 punktu, Aplinkos ministerijos nuostatais (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#)) bei vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 10 04 nutarimą Nr. 1196 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001–2004 metų programos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [86-3015](#)) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 09 07 nutarimą Nr. 1065 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. 458 „Dėl nuostolių, padarytų gamtai, pažeidus aplinkos apsaugos įstatymus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ (Žin., 2000, Nr. [77-2338](#)),

1. T v i r t i n u Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodiką (pridedama).

2. L a i k a u netekusiu galios aplinkos ministro 2000 m. spalio 16 d. įsakymą Nr. 418 „Dėl Nuostolių, padarytų gamtai, pažeidus aplinkos apsaugos įstatymus, skaičiavimo metodikos taikymo“ (Žin., 2000, Nr. [94-2945](#)).

3. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje vadovautis reikšminiu žodžiu „finansavimas“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

SUDERINTA  
Lietuvos Respublikos  
žemės ūkio ministras  
Jeronimas Kraujelis  
2002 m. rugpjūčio 21 d.

SUDERINTA  
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos  
ir darbo ministrė  
Vilija Blinkevičiūtė  
2002 m. rugpjūčio 23 d.

SUDERINTA  
Lietuvos Respublikos  
ūkio ministras  
Petras Čėsna  
2002 m. rugpjūčio 22 d.

SUDERINTA  
Lietuvos Respublikos  
teisingumo ministras  
Vytautas Markevičius  
2002 m. rugpjūčio 26 d.

SUDERINTA  
Lietuvos Respublikos  
krašto apsaugos ministras  
Linas Antanas Linkevičius  
2002 m. rugpjūčio 20 d.

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro  
2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 471

## APLINKAI PADARYTOS ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIŲ APSKAIČIAVIMO METODIKA

### I. METODIKOS TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

1. Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) nustato aplinkai padarytos žalos, pažeidus teisės aktų nuostatas, atlyginimo dydžių skaičiavimo metodus. Padarytos žalos atlyginimo dydžiai skaičiuojami, žalai atsiradus dėl ilgalaikės ūkinės veiklos arba dėl vienkartinio (ūmaus) teršimo, kai žala padaroma išmetus teršalus neleistinoje vietoje, neleistinu būdu (be aplinkos apsaugos institucijų išduoto leidimo) arba kitaip užteršus aplinkos komponentus:

- 1.1. vandens telkinius;
- 1.2. žemės paviršių ir/ar gilesnius jos sluoksnius;
- 1.3. aplinkos orą.

2. Ši Metodika skirta įvertinti žalą aplinkai (jos komponentams), kuri pasireiškia tolimesnėje ateityje.

3. Šioje Metodikoje nustatyti žalos atlyginimo dydžių skaičiavimo metodai neįvertina žalos, padarytos juridiniams ir fiziniams asmenims, jų turtui arba interesams. Jei dėl padaryto pažeidimo teritorijos (aplinkos komponento) savininkas ar gamtos išteklių naudotojas patiria tam tikrų nuostolių, jis turi teisę reikalauti nuostolių atlyginimo LR civilinio kodekso nustatyta tvarka. Dėl padarytos žalos galimi įvairūs nuostolių juridiniams ir fiziniams asmenims, jų turtui arba interesams atvejai – žūsta laukiniai ir naminiai gyvūnai, sunaikinamas derlius, padaroma žala žmonių sveikatai, iš dalies ar visiškai sunaikinamas turtas, kiti atvejai. Šių nuostolių apskaičiavimo ir atlyginimo tvarkos Metodika nereglamentuoja.

4. Metodika taikoma visiems juridiniams ir fiziniams asmenims, padariusiems žalą aplinkai Lietuvos teritorijoje, teritoriniuose vandenyse bei išskirtinėje šalies ekonominėje zonoje (jūroje).

### II. ŠIAME DOKUMENTE VARTOJAMOS SAVOKOS

5. **Aplinkos komponentas** – tai aplinkos oras, žemės paviršius ir gilesni jos sluoksniai arba vandens telkinys.

6. **Aplinkos komponento savininkas** – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba valstybė.

7. **Teršalų išmetimas** – kenksmingų medžiagų arba atliekų, nuotekų, turinčių tokių medžiagų, patekimas iš objekto, įrenginio, transporto priemonės į aplinką, neatsižvelgiant į priežastis, dėl kurių tai įvyko.

8. **Pažeidėjas** – juridinis ar fizinis asmuo, padaręs žalą aplinkos komponentams, išvardytiems 1.1–1.3 punktuose, t. y. išmetęs teršalus neleistinomis sąlygomis arba be aplinkos apsaugos institucijų išduoto leidimo, kai toks leidimas būtinas, arba kitaip padaręs žalą aplinkai.

9. **Vandens telkinys** – paviršinis arba požeminis vandens telkinys:

9.1. paviršinis vandens telkinys – reljefo įdaba, užpildyta tekančiu arba stovinčiu vandeniu: upė, ežeras, tvenkinys, kanalas ir kt. Vandens telkiniu nelaikoma dirbtinė vandens talpykla, kurioje esantis vanduo nelaidžiomis medžiagomis atskirtas nuo aplinkos grunto;

9.2. požeminio vandens telkinys – sutartinėse žemės gelmių ribose esančios tuštumos, užpildytos vandeniu, kurį įprastomis priemonėmis galima išgauti naudojimui;

9.3. dirbtinis vandens telkinys – hidrotechninių priemonių pagalba sukurtas paviršinis vandens telkinys: tvenkinys, kanalas, kūdra ir pan.;

9.4. jūra – į žemyną įsiterpusi arba salų, pusiasalių atitverta vandenyno dalis, kurioje susidariusios savitos hidrologinės ir klimatinės sąlygos (Lietuvos teritorijoje esanti Baltijos jūros dalis ir išskirtinė šalies ekonominė zona).

10. **Aplinkos oras** – troposferos oras, išskyrus darbo aplinkos orą.

11. **Žemės paviršius ir gilesni jos sluoksniai** – dirvožemis, technogeninis gruntas ir natūraliai susiklostę viršutinės žemės plutos sluoksniai.

12. **Saugomos teritorijos** – sausumos ir (ar) vandens plotai nustatytais aiškiais ribomis, turintys pripažintą mokslinę, ekologinę, kultūrinę ir kitokią vertę arba skirti apsaugoti kitus saugomus objektus (vandens telkinių, geriamojo vandens vandenviečių apsaugos juostos ir zonos) ir kuriems teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas (tvarka).

13. **Atliekos** – bet kokios medžiagos ar daiktai, kurių atliekų turėtojas atsikrato, nori atsikratyti ar privalo atsikratyti ir kurie priklauso atliekų kategorijoms, nurodytoms Atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#)), bei patenka į Aplinkos ministerijos patvirtintą atliekų sąrašą.

14. **Pavojingos atliekos** – atliekos, atliekų sąrašė pažymėtos kaip pavojingos, pasižyminčios viena ar keliomis pavojingumą lemiančiomis savybėmis, nurodytomis Atliekų tvarkymo įstatyme, ir atitinkančios Aplinkos ministerijos nustatytus atliekų pavojingumo kriterijus, bei kitos atliekos, atliekų sąrašė nepažymėtos kaip pavojingos, tačiau pasižyminčios viena ar keliomis pavojingumą lemiančiomis savybėmis ir atitinkančios atliekų pavojingumo kriterijus.

15. **Nepavojingos atliekos** – visokios atliekos, nepriskiriamos pavojingoms atliekoms.

16. **Aplinkos apsaugos institucija** – tai Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas, valstybinio parko direkcija ir kitos valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę vykdančios institucijos, turinčios juridinio asmens statusą.

### III. BENDROJI ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIO NUSTATYMO TVARKA

17. Jei žala padaryta keliomis teršiančiomis medžiagomis, atlyginimo dydis skaičiuojamas sumuojant atskirų medžiagų padarytos žalos atlyginimo dydžius. Jeigu teršimo metu arba po jo susidaro pavojingesni teršalai, žalos atlyginimo dydis skaičiuojamas susidariusiam junginiui.

18. Jei žala padaryta keliems aplinkos komponentams, jos atlyginimo dydis skaičiuojamas kaip žalos atskiriems komponentams suma.

19. Faktiniai išmestų (išleistų) į aplinką teršalų arba atliekų kiekiai nustatomi tiesioginiais (instrumentiniais) matavimais, fiksuojant išmestų (išleistų) teršalų arba atliekų kiekius, bei teoriniais skaičiavimais. Jei nė vienu iš paminėtų būdų to atlikti neįmanoma, teršalų arba atliekų, išmestų (išleistų) į aplinką, kiekis nustatomas vizualiai. Teršalų arba atliekų, išmestų (išleistų) į aplinką, kiekiai instrumentiniu ir vizualiniu būdu nustatomi vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtinta tvarka.

20. Jei pažeidėjas savo objektui patvirtintuose galimų avarijų likvidavimo planuose numatytais teršalų arba atliekų surinkimo būdais, priemonėmis ir terminais arba kitaip suderinęs su aplinkos apsaugos institucija surenka išmestus teršalus arba atliekas, visiškai ar iš dalies atstato pažeistą aplinkos kokybę, žalos atlyginimo suma mažinama surinktų teršalų arba atliekų kiekį atitinkančiu žalos dydžiu.

21. Vykdydamas aplinkos atstatymo ar teršalų surinkimo darbus, pažeidėjas arba jo įgalioti asmenys atsakingoms aplinkos apsaugos institucijoms privalo teikti visą reikiamą informaciją apie surinktų teršalų arba atliekų kiekius, darbų atlikimo laiką, būdus, priemones, pašalinimo (nukenksminimo) vietą. Aplinkos apsaugos institucija minėtus duomenis fiksuoja aktuose.

22. Jei žala padaryta teršiant tą pačią vietą pavojingomis ir nepavojingomis atliekomis vienu metu, žalos atlyginimo dydžio suma skaičiuojama, sumuojant pavojingų ir nepavojingų atliekų surinkimo ir išvežimo (tik tuo atveju, kai atliekas pašalina ne pažeidėjas) kaštus bei atliekų, kurios nesurenkamos arba to padaryti neįmanoma, padarytos žalos aplinkai atlyginimo dydžius, skaičiuojamus vadovaujantis šios Metodikos VI skyriumi.

23. Juridinis ar fizinis asmuo, padaręs žalą požeminiams vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams, atlikdamas taršos likvidavimo (teršalų surinkimo) darbus, tuo atveju, kai likvidavimo darbai trunka ilgiau nei 30 dienų, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo žalos padarymo dienos turi parengti ir su aplinkos apsaugos institucija suderinti padarytos žalos likvidavimo veiksmų planą. Veiksmų plane turi būti nurodyti numatomi vykdyti darbai, jų vykdymo trukmė, numatomas apytikslis pašalintų teršalų kiekis, apskaitos ir monitoringo priemonės. Darbų vykdymas gali trukti ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo žalos padarymo dienos. Pateikus argumentuotą prašymą bei esant geriems vykdomų priemonių rezultatams, aplinkos apsaugos institucija gali pratęsti taršos likvidavimo darbų vykdymo laikotarpį. Tokiu atveju aplinkos apsaugos institucija privalo užtikrinti, kad nebūtų praleistas Civiliniame kodekse numatytas ieškinio senaties terminas ieškiniui dėl aplinkai padarytos žalos pateikti.

24. Užbaigus taršos likvidavimo darbus, aplinkos apsaugos institucija padarytą žalą įvertina, apskaičiuoja padarytos žalos dydį bei pateikia pažeidėjui pretenziją su aplinkai padarytos žalos apskaičiavimais.

#### IV. INDEKSAVIMAS

25. Išmestų (išleistų) teršalų žalos atlyginimo tarifai (Metodikos 1 ir 3 lentelės) indeksuojami kartą per ketvirtį taikant Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą vartotojų kainų indeksą, kuris nustatomas, prieš tai buvusio ketvirčio antrojo mėnesio kainas palyginus su 2002 metų rugpjūčio mėnesio kainomis.

#### V. ATSAKOMYBĖ IR IEŠKINIŲ PATEIKIMAS

26. Ieškinius už aplinkai padarytą žalą teikia įstatymų ir kitų teisės aktų įgaliosios aplinkos apsaugos institucijos. Aplinkai padarytos žalos atlyginimas neatleidžia pažeidėjo nuo pareigos atlyginti asmenų turtui ar turtiniams interesams padarytą žalą.

27. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos įstatymo 32 straipsniu, visi juridiniai ir fiziniai asmenys, neteisėta veika padarę žalą aplinkai, privalo atlyginti visus nuostolius ir, esant galimybei, sušvelninti pažeidimo pasekmes.

#### VI. APLINKAI PADARYTOS ŽALOS ATLYGINIMO DYDŽIŲ SKAIČIAVIMAS

28. Jei žala padaryta vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams, teršiant suspenduotomis medžiagomis arba organinėmis medžiagomis (pagal biocheminį deguonies suvartojimą BDS<sub>7</sub>), išskyrus atvejus, kai į aplinką išmetama daugiau kaip viena tona šių medžiagų, atlyginimo dydžiai skaičiuojami pagal formulę:

$$\check{Z}_n = T_n * I_n * Q_n * K_{kat}, \quad (1)$$

kur:

$\check{Z}_n$  – žalos, padarytos vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams, dydis, Lt;

$T_n$  – teršalų, išmestų (išleistų) į vandens telkinius, žemės paviršių ir/ar gilesnius jos sluoksnius, tarifas, pateiktas 1-oje lentelėje, Lt/t;

$I_n$  – indeksavimo koeficientas, nustatytas pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamą vartotojų kainų indeksą;

$Q_n$  – išmestų (išleistų) teršalų kiekis, apskaičiuotas pagal (2) formulę, t;

$K_{kat}$  – koeficientas, įvertinantis vandens telkinių, žemės paviršiaus ir/ar gilesnių jos sluoksnių kategoriją (pateiktas 2-oje lentelėje);

$n$  – teršalų rūšis.

$$Q_n = Q_{n1} - Q_{n2}, \quad (2)$$

kur:  
 $Q_{n1}$  – išmestų (išleistų) teršalų kiekis, nustatytas šios Metodikos 19 punkte nurodyta tvarka,  
 t;  
 $Q_{n2}$  – mechanškai ir/ar kitaip surinktų teršalų kiekis, avarijų likvidavimo planuose arba su aplinkos apsaugos institucija suderintais terminais ir priemonėmis, t.

1 lentelė

**Teršalų, išmestų (išleistų) į vandens telkinius, žemės paviršių ir/ar gilesnius jos sluoksnius, žalos atlyginimo tarifai**

Teršalai	Teršalų tarifai, Lt/t
BDS <sub>7</sub>	76 500
Bendras azotas	30 000
Bendras fosforas	150 000
Suspenduotos medžiagos	23 200
Sulfatai	120
Chloridai	70

**Teršalų grupės<sup>1</sup>**

<b>I</b>	1 740 100 000
<b>II</b>	39 636 000
<b>III</b>	1 293 000
<b>IV</b>	146 500
<b>V</b>	11 500

<sup>1</sup> – teršalų sąrašas ir jų grupės pateikiami šios Metodikos priede.

2 lentelė

**Vandens telkinių, žemės paviršiaus ir/ar gilesnių jos sluoksnių kategorijos ir jų įvertinimo koeficientai**

Eil. Nr.	Kategorijos	$K_{kat}$
1.	Jūra	0,8
2.	Paviršiniai vandens telkiniai, išskyrus trečioje ir ketvirtoje eilutėje išvardytus telkinius	1
3.	Dirbtiniai vandens telkiniai, kurių plotas mažesnis negu 0,5 ha	0,6
4.	Saugomose teritorijose esantys paviršiniai vandens telkiniai, išskyrus trečioje eilutėje išvardytus telkinius	1,5
5.	Žemės paviršius ir/ar gilesni jos sluoksniai, išskyrus išvardytus šeštoje eilutėje	0,8
6.	Žemės paviršius ir/ar gilesni jos sluoksniai saugomose teritorijose	1,5
7.	Požeminiai vandens telkiniai	1,5

29. Jei žala padaryta vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams teršiant suspenduotomis medžiagomis ar organinėmis medžiagomis pagal BDS<sub>7</sub>, o išmestas (nustatytas) jų kiekis sudaro daugiau kaip vieną toną, atlyginimo dydžiai skaičiuojami pagal formulę:

$$\check{Z}_n = T_n * I_n * Q_n^{0,8} * K_{kat}, \quad (3)$$

kur:

$\check{Z}_n$  – žalos, padarytos vandens telkiniams, žemės paviršiui ir/ar gilesniems jos sluoksniams, dydis, Lt;

$T_n$  – teršalų, išmestų (išleistų) į vandens telkinius, žemės paviršių ir/ar gilesnius jos sluoksnius, tarifas, pateiktas 1-oje lentelėje, Lt/t;

$I_n$  – indeksavimo koeficientas, nustatytas pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamą vartotojų kainų indeksą;

$Q_n$  – išmestų (išleistų) teršalų kiekis, apskaičiuotas pagal (2) formulę, t;

$K_{kat}$  – koeficientas, įvertinantis vandens telkinių, žemės paviršiaus ir/ar gilesnių jos sluoksnių kategoriją (pateiktas 2-oje lentelėje);

$n$  – teršalų rūšis.

30. Jei žala padaryta aplinkos orui, atlyginimo dydžiai skaičiuojami pagal formulę:

$$\check{Z}_n = T_n * I_n * Q_n, \quad (4)$$

kur:

$\check{Z}_n$  – žalos, padarytos aplinkos orui, dydis, Lt;

$T_n$  – teršalų, išmestų (išleistų) į aplinkos orą, tarifas, pateiktas 3 lentelėje, Lt/t;

$I_n$  – indeksavimo koeficientas, nustatytas pagal Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamą vartotojų kainų indeksą;

$Q_n$  – išmestų (išleistų) teršalų kiekis, nustatytas šios Metodikos 19 punkte nurodyta tvarka, t;

$n$  – teršalų rūšis.

3 lentelė

### Teršalų, išmestų (išleistų) į aplinkos orą, žalos atlyginimo tarifai

Teršalai	Teršalų tarifai, Lt/t
SO <sub>2</sub>	1 400
NO <sub>x</sub>	2 650
Vanadžio pentoksidas	6 891 000
Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus II teršalų grupėje nurodytas	830

### Teršalų grupės<sup>1</sup>

<b>I</b>	1 089 000
<b>II</b>	57 000
<b>III</b>	4 440
<b>IV</b>	98

<sup>1</sup> – teršalų sąrašas ir jų grupės pateikiami šios Metodikos priede.

Aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių  
apskaičiavimo metodikos, patvirtintos  
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro  
2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 471, priedas

## TERŠALAI IR JŲ GRUPĖS

### I. TERŠALAI, IŠMETAMI Į VANDENS TELKINIUS, ŽEMĖS PAVIRŠIŲ IR GILESNIUS JOS SLUOKSNIUS

#### I GRUPĖ

**Halogeniniai angliavandeniliai:**

trichlorbenzolas (visi izomerai),  
heksachlorbenzolas,  
heksachlorbutadienas,  
pentachlorfenolis,  
heksachlorcikloheksano (HCH) visų izomerų mišinys (heksachloranas, lindanas).

**Kiti organiniai junginiai:**

benzapirenas.

#### II GRUPĖ

**Metalai ir jų junginiai:**

arsenas,  
kadmis ir jo junginiai,  
gyvsidabris,  
vanadis,  
chromas VI.

**Organiniai junginiai:**

formaldehidas,  
fenolis,  
chloroformas,  
visų rūšių pesticidai (išskyrus biologinius preparatus ir cheminius junginius, naudojamus kaip pesticidai, įvardytus kitose grupėse (pvz., HCH, naftalinas ir pan.).

#### III GRUPĖ

**Halogeninti angliavandeniliai:**

tetrachloretilenas,  
tetrachlorešanas,  
trichloretilenas,  
1,2-dichlorešanas,  
anglies tetrachloridas (tetrachlormetanas, perchlormetanas, freonas-10).

**Metalai ir jų junginiai:**

švinas,  
stibis,  
kobaltas,  
nikelis,  
varis.

**Organiniai junginiai:**

naftalinas.

#### IV GRUPĖ

**Metalai ir jų junginiai:**

cinkas,  
manganas,  
chromas III.

**Neorganiniai anijonai:**

cianidai,  
rodanidai.

**Organiniai junginiai:**

nafta ir jos produktai,  
ksilolas,  
terpentinas,  
vinilacetatas,  
acetonas,  
metanolis (metilo alkoholis),  
stirolas (stirenas).

**Detergentai.**

## V GRUPĖ

**Neorganiniai halogenidai ir anijonai:**

fluoridai,  
sulfidai.

**Metalai ir jų junginiai:**

geležis,  
aliuminis.

**Organinės medžiagos:**

furfurolas,  
kiti nė vienoje grupėje nepaminėti cheminiai junginiai.

## II. TERŠALAI, IŠMETAMI Į APLINKOS ORĄ

### I GRUPĖ

alfa-Naftilaminas,  
1,1-dichloretilenas,  
1,1-dimetilhidrazinas,  
1,2-dimetilhidrazinas,  
1,1,1-trichlorešanas (metilchloroformas),  
akrilamidas,  
anglies tetrachloridas (tetrachlormetanas),  
asbestas,  
bario karbonatas (*pagal bari*),  
3,4-benzpirenas (benz(a)pirenas),  
benzilo chloridas (chlormetilbenzolas),  
benzo (b, + $\gamma$ , +k) fluorantenai,  
benzoantracenas,  
berilis ir jo junginiai (*pagal berili*),  
bifenilas,  
vinilo chloridas,  
m-Chlorfenolis,  
o-Chlorfenolis,  
p-Chlorfenolis,  
chromas šešiavalentis (*pagal chromo trioksidą*),  
m-Dichlorbenzolas,



o-Dichlorbenzolas,  
p-Dichlorbenzolas,  
dichlorfenolis,  
dichlordifluormetanas (freonas-12),  
difluorchlorbrommetanas (halonas 1211),  
dietilsulfatas,  
dimetilsulfatas,  
etileno dioksidas (dioksanas),  
etilaminas,  
etileniminas,  
p-Acetaminofenolis (fenacetinas),  
fenazopyridinas,  
fluortrichlormetanas (freonas-11),  
furfurilo alkoholis,  
gyvsidabris ir jo junginiai (*pagal gyvsidabrį*),  
heksachlorcikloheksanas (heksachloranas, heksatoksas, dolmiksas, kotolas, HChCG),  
heksametilen-1, 6-diizocianatas,  
hidrazinai,  
kadmis ir jo junginiai (*pagal kadmį*),  
kalio bromatas,  
kobaltas,  
kreozotas,  
merkaptanai ir kiti tioalkoholiai ir tioesteriai,  
metilo chloridas (chlormetanas),  
N, N – dimetilnitrozoaminas,  
nikelis ir jo junginiai (*pagal nikelį*),  
nitrobifenilas,  
nitronaftalinas,  
2-nitropropanas,  
ozonas,  
p-chlortoluidinas,  
PCB (polihalogeninti bifenilai),  
PCDD (polihalogeninti dibenzodioksinai),  
PCDF (polihalogeninti benzofuranai),  
pentachlorešanas,  
pentachlorfenolis,  
pentafluorchlorešanas (freonas-115),  
propileno oksidas,  
selenas ir jo junginiai (*pagal seleną*),  
švino organiniai ir neorganiniai junginiai (*pagal šviną*),  
talis ir jo junginiai (*pagal talį*),  
telūras ir jo junginiai (*pagal telūrą*),  
tetrafluordibrommetanas (halonas 2402),  
tetrafluordichlorešanas (freonas-114),  
toluilendiizocianatas,  
trichlorešanas,  
2,4,6-trichlorfenolis,  
trifluorchlormetanas (freonas-13),  
trifluorbrommetanas (halonas 1301),  
1,2,2-trifluor-1,1,2-trichlorešanas (freonas-113),  
vinilo bromidas.

**II GRUPĖ**

1,1,1,2,2-pentafluor,-3-dichlorpropanas (freonas-225ca),  
1,1,2,2,3 – pentafluor,-1,3-dichlorpropanas (freonas-225cb),  
1-fluor,-1,1-dichloretanas (freonas-141b),  
1,1-difluor,-1 chloretanas (freonas-142b),  
1,2,3-trimetilbenzolas,  
1,2,4-trimetilbenzolas,  
1,3,5-trimetilbenzolas (mezitilenas),  
metilizobutilketonas (4-metil-2-pentanonas),  
akrilonitrilas,  
akroleinas (2-propenalis, akrilo aldehidas),  
anglies (di)sulfidas,  
anilinas,  
arsenas ir jo junginiai (*pagal arseną*),  
azoto rūgštis (*pagal HNO<sub>3</sub> molekulę*),  
benzolas (benzenas),  
boro fluoro vandenilio rūgštis,  
bromas,  
brometilas,  
butilakrilatas (akrilo rūgšties butilo esteris),  
chloras,  
chlorcianas,  
trichlormetanas (chloroformas, chladonas 20),  
chlorprenas,  
ciano vandenilis (ciano vandenilio rūgštis),  
diacetonas (diacetono alkoholis),  
dichloretanas,  
dietanolaminas (2,2'-dioksietilaminas, 2,2'-imidoetanolis),  
difenilmetandiizocianatas,  
difluorchlormetanas (freonas-22),  
N, N'-Dimetilacetamidas,  
dimetilaminas,  
dimetilformamidas (DMFA),  
chloro vandenilis (druskos rūgštis) (*pagal HCl*),  
epichlorhidrinas,  
2-etoksietanolis (etilcelozolvas, etilenglikolio etilo esteris),  
etoksipropilacetatas,  
fenolis,  
fluordichlormetanas (freonas-21),  
fluorchlormetanas (freonas-31),  
fluoro neorganiniai junginiai, apskaičiuojami kaip fluoridai,  
formaldehidas (skruzdžių aldehidas),  
fosforo V oksidas (fosforo pentoksidas, fosforo anhidridas),  
fosgenas,  
ftalio anhidridas,  
heksametilendiaminas,  
izopropilbenzolo hidroperoksidas (kumolo hidroperoksidas),  
2-merkaptobenzotiazolis (kaptaksas),  
kietosios dalelės deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas,  
maleino anhidridas,  
metilo bromidas,

2-metoksietanolis (metilceliozolvas),  
 metoksipropilacetatas,  
 monochloracto rūgštis,  
 nitrobenzolas,  
 oksimetilfurfurolas,  
 pentafluordichlorpropanas (freonas-225),  
 piridinas,  
 1,2-dihidroksibenzolas (pirokatechinas),  
 polidimetilsiloksanas,  
 polietilenpropilaminas,  
 poliizocianatas,  
 polipropilenas,  
 polivinilchloridas,  
 polivinilformalis,  
 sieros rūgštis (*pagal H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>*),  
 sieros vandenilis (vandenilio sulfidas),  
 skruzdžių rūgštis (metano rūgštis),  
 stirolas (stirenas),  
 tetrachloretilenas (perchloretilenas),  
 tetrafluorchlorešanas (freonas-124),  
 trifluorchlorešanas (freonas-133),  
 trifluordichlorešanas (freonas-123),  
 trikrezolis,  
 p-Fenilendiaminas (1,4-diaminobenzolas, ursolas).

### III GRUPĖ

Acetaldehydas (acto aldehydas),  
 acetilenas,  
 acto rūgštis (etano rūgštis),  
 akrilo rūgštis (etilenkarboninė rūgštis),  
 alavas ir jo junginiai (*pagal alavą*),  
 aliuminio chloridas (*pagal aliuminį*),  
 aliuminio oksidas,  
 amilo alkoholis (pentanolis),  
 benzaldehydas (benzoino aldehydas),  
 bismuto oksidas,  
 boro rūgštis,  
 butanolis (butilo alkoholis),  
 butilformiatas,  
 etilenglikolio monoizobutilo eteris (butilceliozolvas, butilglikolis),  
 fosforo vandenilis (fosfinas),  
 sviesto aldehydas (butanalis),  
 cerio oksidas,  
 chlorbenzolas,  
 cikloheksanonas,  
 cikloheksanolis (cikloheksilo alkoholis, heksahidrofenolis),  
 cinkas ir jo junginiai (*pagal cinką*),  
 dimetilo eteris,  
 dioktilftalatas,  
 emulsolas,  
 etanolaminas,

etilakrilatas (akrilo rūgštis etilo esteris),  
 etilbenzolas,  
 etilenas,  
 etileno oksidas,  
 etilo eteris (dietilo eteris),  
 fluoro vandenilis,  
 furfuolas (2-formilfuranas),  
 geležis ir jos junginiai (*pagal geležį*),  
 izoamilacetatas,  
 2-metilbutadienas-1,3 (izoprenas),  
 izopropanolis (izopropilo alkoholis, dimetilkarbinolis),  
 kalcio karbidas,  
 kalio oksidas,  
 kaprolaktamas,  
 ksilolas (ksilenas, dimetilbenzolas),  
 magnio chloridas,  
 magnio oksidas,  
 manganas, mangano oksidai ir kiti junginiai (*pagal mangano dioksidą*),  
 metanolis (metilo alkoholis),  
 metilbutilketonas,  
 metilcelozolvacetatas,  
 metildiglikolis,  
 metiletilketonas,  
 metilmetakrilatas,  
 metilmetoksipropilacetatas,  
 metilpentanas,  
 molibdeno junginiai,  
 monoetanolaminas,  
 natrio sulfatas,  
 pinenas,  
 propilenas,  
 propanalis (propiono aldehidas),  
 silikonas,  
 stibis ir jo junginiai (*pagal stibį*),  
 stroncio karbonatas,  
 sviesto rūgštis (butano rūgštis),  
 tetrametiltiuramdisulfidas (TMTD, tiuramas D, tiramas),  
 toluolas (toluenas),  
 torio vandenilis,  
 trichloretilenas,  
 trietanolaminas,  
 trietilaminas,  
 valerijono rūgštis (pentano rūgštis),  
 bromo vandenilis,  
 vandenilio peroksidas,  
 varis ir jo junginiai (*pagal varį*),  
 vinilacetatas,  
 volframo(VI) oksidas (volframo anhidridas, volframo trioksidas).

#### IV GRUPĖ

p-Amilo acetatas,

1,3 – butadienas (divinilas),  
acetonas (dimetilketonas),  
aliuminio sulfatas,  
aliuminis,  
amofosas,  
amoniakas,  
amonio acetatas,  
amonio chloridas,  
amonio nitratas (amonio salietra),  
anglies (II) oksidas (anglies monoksidą, smalkės),  
benzilo alkoholis (fenilkarbinolis),  
butilacetatas,  
cikloheksanas,  
ciklopentanas (pentametlenas),  
metileno chloridas (dichlormetanas),  
dimetiletanolaminas,  
dimetilsulfidas,  
etilenglikolis (etandiolis),  
etanolis (etilo alkoholis),  
etilacetatas,  
etilacetonas,  
etilendiglikolis (diglikolio eteris),  
o-Fosforo rūgštis,  
p-Dioksibenzolas (hidrochinonas),  
izobutanas,  
izobutanolis (izobutilo alkoholis, 2-metilpropanolis),  
izobutilacetatas (acto rūgštis izobutilo esteris),  
2-metilpropenas (izobutilenas),  
izopentanas,  
izopropilbenzolas (kumolas),  
kalcio chloridas,  
kalcio karbonatas,  
kalcio oksidas (*negesintos kalkės*),  
kalio chloridas,  
kalio hidroksidas,  
kanifolinis aktyvintas fliusas (FKT) (*pagal kanifoliją*),  
karbamidas,  
lakieji organiniai junginiai (*nepaminėti šiame sąraše*),  
magnio chloratas,  
metilacetatas,  
metilakrilatas,  
2-metoksi-2metilpropanas (metil-tret-butilo esteris),  
naftalinas,  
natrio chloridas (valgomoji druska),  
natrio hidroksidas (kaustinė soda, natrio šarmas),  
natrio karbonatas (kalcinuotoji soda),  
natrio salietra,  
natrio nitritas,  
natrio tripolifosfatas,  
oksalo rūgštis,  
oleino rūgštis,  
p-Toluolsulfo rūgštis,

palmitino rūgštis,  
parafinas,  
pieno rūgštis,  
propandiolis-1,2 (propilenglikolis),  
solventnafta,  
sulfito rūgštis,  
terpentinās,  
tetrahidrofuranas (TGF, oksolanas),  
titano oksidas.

---